

Dankwoord

Met dank aan: Chr. Jamin, J. Kamphoven, H. Roessingh, N. Wijnberg, T. Hamelers, M. van de Wurff en J. Thewissen-Van Noorden.

Summary

Further information on Cardoon, *Cynara cardunculus* L., in the Netherlands.

Cardoon (*Cynara cardunculus* L.) is frequently related with the subterranean limestone quarries in South Limburg. In the first half of this century there would have been Cardoon "bleacheries" in the caves of Mount St. Pieter. Until now

very little was known about the cultivation of this little known vegetable. The author refers to BELS' 1940 report on this subject and to two photographs by the late Ir. D.C. van Schaik (Fig. 1 and 3) which are figured here for the first time.

Literatuur

BELS, P.J., 1940. De Kardoos in Nederland. *Natuurhist. Maandbl.* 29 (7), p. 66-69; 29 (8), p. 74; 29 (12), p. 23.
BOOM, B.K., 1975. Flora der Gekweekte kruiddachtige gewassen. Veenman, Wageningen.
BORN, W., 1972. Menu, Spectrum respecten en-

cyclopedie, p. 1254-1255. Spectrum, Utrecht/Antwerpen.

EIJK, P. VAN, 1908. In de Nederlandsche Hooglanden, p. 54-55. W. Boekhoven, Sommelsdijk.
HEGL, G., 1928. *Illustrierte Flora von Mitteleuropa*, VI-2, p. 923-924. Lehmann, München.
LAROUSSE GASTRONOMIQUE, 1972, p. 210-211. London.

THEWISSEN, CH., 1972. Groentecultures in de Sint-Pietersberg. *Dagblad "De Limburger"*, 11-1-1972. Maastricht.

TRAPPEN, J.E. VAN DER, 1839. *Herbarium Vivum*. Loosjes, Haarlem.

UULKENS, T.F., 1855. *Groot Warmoeziers Handboek*, p. 433-436. De Jong, Arnhem.

Korte mededelingen

Franjegtiaan nog steeds bij Eijserbos

In het *Natuurhistorisch Maandblad* 71 (1):6 schrijft de heer Kreutz dat de Franjegtiaan (*Gentianella ciliata*) niet meer voorkomt op de kalkgraslanden bij het Eijserbos. Deze kalkgraslanden bezoek ik reeds 21 jaar en uit mijn aantekeningen blijkt dat de Franjegtiaan praktisch ieder jaar werd waargenomen in de Mesobrometa van 'het Eijserbos'. In het najaar van 1972 vond ik slechts 1 exemplaar en in 1973 geen enkele plant. In 1974 telde ik 6 en in 1975 hooguit 3 planten. In 1976 en 1977 werd de Franjegtiaan niet gevonden maar in 1978 zag ik weer 4 bloeiende planten, in 1979 6, in 1980 zelfs 19 en in 1981 vond ik 13 planten in bloei. Hieruit blijkt dat de soort zich zelfs weet uit te breiden.

W. Frijs,
Columbusstraat 97, Heerlen

Veldgentiaan vroeger ook op Kunderberg.

Het zal ongeveer 1943 geweest zijn dat dokter De Wever mij vertelde dat de Veldgentiaan (*Gentianella campestris*) en Parnassia (*Parnassia palustris*) op de Kunderberg voorkwamen.

Of De Wever dit ooit in bijvoorbeeld het *Natuurhistorisch Maandblad* gepubli-

ceerd heeft, weet ik niet. Wel was hij de laatste jaren voorzichtiger geworden met zijn mededelingen. Nu was ik in deze soorten niet zo geïnteresseerd en beide kende ik van de Waddeneilanden en uit het buitenland. Bovendien waren er voor mij voldoende nieuwe dingen te doen. Enkele jaren geleden "ontdekte" ik bij toeval de Veldgentiaan en herinnerde mij het gesprek met De Wever weer. Ik heb deze kennis zorgvuldig bewaard en alleen de heren Kreutz en Frijs op de hoogte gebracht. Hopenlijk zal de publicatie van deze vondst het voortbestaan van de Veldgentiaan in Zuid-Limburg niet benadelen.

S.J. Dijkstra,
Lotersbergweg 49, Schaesberg.

Albino Egels (*Erinaceus europaeus*) te Ohé en Laak

Op zowel 12 als 23 oktober 1981 vonden inwoners van Ohé en Laak een albino Egel. Beide waren, op grond van hun leeftijd (onvolwassen) vermoedelijk afkomstig van dezelfde worp.

Hoewel albinisme bij praktisch alle diersoorten min of meer regelmatig voorkomt, zijn beide gevallen dest meer opvallend omdat ruim tien jaar geleden op dezelfde plaats ook al een albino Egel waargenomen werd. Het betrof toen een adult vrouwtje met vier

juvenielen, waarvan één volledig albino was.

Het gebied waarin de vondsten gedaan zijn, ligt geïsoleerd tussen Maas en Julianakanaal, waardoor een uitwisseling met Egels uit omliggende gebieden vrijwel nihil en de genen-voorraad van de alhier levende populatie dus beperkt is. De kans op meerdere albino's in de toekomst wordt hierdoor aanzienlijk vergroot.

De vindsters van beide Egels stonden deze pas af nadat ze met hun 'unicum' de kranten hadden gehaald. Een vervelend verschijnsel dat het belangrijkste bezwaar vormde voor de controleurs-Natuurbeschermingswet om beide dieren weer direct ter plaatse vrij te laten.

De eerste Egel bevond zich in een toestand van lethargie en overleed de dag erna. Dit exemplaar werd overgedragen aan het *Natuurhistorisch Museum* te Maastricht.

De tweede Egel was nog opvallend fit en actief, en nam allerlei voedsel (slakken, wormen, pissebedden, oorwormen, andijvie en peren) aan. Na overleg met het Ministerie van CRM verhuisde dit dier naar een 'Egelasiel' te Sittard, waar het na korte tijd ook overleed. Wat er met dit dier verder gebeurd is, is mij niet bekend. Beide Egels waren nauwelijks op de helft van het voor hun leeftijd 'normale' gewicht.

W.G. Vergoossen
Brugweg 20, 6102 TK Echt.